

Шигун М.М.,
д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВПЛИВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ОСВІТНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сталий розвиток є всеохопною концепцією трансформації свідомості людства у XXI ст. Постійний технічний прогрес, поява нових технологічних особливостей обробки даних, суттєві зміни у глобальному суспільстві та його запитах створюють нові виклики у бухгалтерській професії та ставлять вимоги щодо підготовки нових форматів звітної інформації для різних груп стейкхолдерів. Сьогодні система бухгалтерського обліку не може залишатись осторонь змін у глобальному середовищі та повинна гнучко адаптуватися й реагувати на нові інформаційні потреби внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй, Пан Гі Мун (Ban Ki-moon), у своєму виступі зауважив, що цілі розвитку тисячоліття дозволили створити нові передові партнерства, сколихнули громадську думку, продемонстрували величезне значення постановки і досягнення широкомасштабних цілей [2, с. 3]. Подальший план дій до 2030 року відображений у прийнятій 25.09.2015 р. Генеральною Асамблеєю ООН резолюції [1], яка особливу увагу звертає на необхідність діяти спільно та усім країнам спрямовувати колективні довгострокові дії на створення затишного, стійкого і рівноправного світу на основі інтеграції економічних, соціальних та екологічних вимірів сталого розвитку [2, с. 3].

Серед 17-ти цілей сталого розвитку та 169 задач нового плану дій, які набули чинності з 01.01.2016 р., є такі, що можуть прямо реалізовуватися в освітній та професійній бухгалтерській діяльності. Зокрема, цілі якісної освіти, гендерної рівності, удосконалення промисловості, інновацій та інфраструктури, відповідального споживання та виробництва, партнерства заради сталого розвитку.

Для забезпечення умов всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання всіх бажаючих впродовж усього життя в частині бухгалтерської підготовки у вітчизняній системі освіти основну увагу потрібно приділяти таким новаціям:

- підвищення якості надання освітніх послуг безпосередньо у навчальному процесі (що включає підвищення професійної майстерності викладачів, більш широке залучення до викладання практиків);

- зміна співвідношення теорії-практики при підготовці облікових фахівців та зміщення фокусу у навчальних технологіях на тренінгові методи, роботу в малих групах, роботу над кейсами, інтерактивні вправи, дискусійні завдання й проекти, групові діалоги;

- повний перехід на застосування інформаційно-комп'ютерних технологій при вирішенні навчальних бухгалтерських завдань (ведення обліку, складання

та подання різних типів звітності, проведення аналізу фінансової звітності, формування аудиторських вибірок тощо);

- зміна типу відносин викладач-студент з авторитарного (правила взаємодії задає викладач) на ґюторський (правила взаємодії задає студент). При цьому слід враховувати, що така зміна відносин базується на підвищенні рівня професійної обізнаності студентів задля можливості ефективного вибору навчальних моделей;

- розвиток освіти для дорослих впродовж життя на базі закладів освіти, підтримка системи безперервної професійної освіти;

- створення відкритих баз знань для можливості самостійного отримання базових спеціальних знань та вмінь, удосконалення раніше набутих знань та навичок, підвищення професійної кваліфікації, продовження наявної освіти протягом всього життя.

Задля створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям, забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва необхідним є удосконалення практики бухгалтерського обліку на основі врахування цілей розвитку тисячоліття і забезпечення інформаційних потреб у досягненні цілей сталого розвитку, що ґрунтується на підготовці відкритої звітної інформації та розширенні звітних даних за такими напрямками:

- підготовка звітних даних щодо створення нових робочих місць, здійснених чи запланованих інвестицій у наукові дослідження та інновації;

- підготовка показників щодо гендерного розподілу зайнятості, створення нових робочих місць, підвищення кваліфікації та професійної майстерності в розрізі статевих груп працюючих, запровадження заходів для посилення гендерної рівності;

- створення спеціальних фінансових й нефінансових даних щодо впровадження і використання поновлюваних джерел енергії, нових енергоефективних технологій, підвищення ефективності використання наявних енергоресурсів;

- підготовка облікових даних, що відображають інформацію про обсяги промислових відходів та їх переробку, витрати на утилізацію токсичних відходів, забруднюючих речовин, проведені заходи з очищення водних, земельних та повітряних ресурсів;

- надання даних про зміни в ресурсозатратності технологій, переоснащення обладнання на більш раціональні моделі використання ресурсів, використання енергозберігаючих технологій.

У завершення слід сказати про ціль – партнерство заради сталого розвитку, яка передбачає сприяння розбудові миролюбного і всеохопного суспільства, забезпечення всім доступу до правосуддя й створення ефективних, підзвітних та інклюзивних інституцій на всіх рівнях, а також забезпечення рівноправного доступу до інформації та знань. Саме у реалізації цієї глобальної цілі професійні та високоосвічені викладачі повинні відіграти одну з ключових ролей у 21 столітті.

Список використаних джерел

1. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development // Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015.* 35 p.
2. *Цели развития тысячелетия: доклад за 2015 год // Организация объединенных наций.* Нью Йорк. 2015. 75 с.